

PRIMORSKI LIST

Poučljiv list za

slovensko ljudstvo na Primorskem

Letnik IV.

Vse za vero dom očesa je!

Štev. 25.

„Primorski List“

izhaja vsaki 1., 10. in 20. dan v mesecu. Cena za celo leto 1 gl. 30 n., za pol leta 65 nov. Posamezne številke se dobivajo v tabakarnah: Nunske ulice in Šolske ulice po 4 nov.

V Gorici, dne 1. septembra 1896.

Vredništvo in vpravnštvo

mu je v Gorici, Nunske ulice št. 10 — Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. O-glase in naznanila sprejema vpravnštvo po pogodbi.

„Edinost“.

S tržaško „Edinostjo“ se ne moremo nič kaj razumeti. Pred dnevi je zopet prinesla dva dolga uvodna članka proti „Primorskemu listu“: grom in peklo nad gospode okol „Pr. lista“!

Najobčutljiveje pa nas je zadela „Edinost“ z insinujacijo, kakor bi tudi mi, znani goriški gospodje okol „Pr. lista“ in „Rimskega Katolika“, stali pod višjim komandom onih „konservativcev“, ki so „v parlamentu tako temeljito obsovali krščanske socialiste . . . ki so celó v Rim pošiljali svoje odposlance, da bi vdašili isto gibanje . . . onih, ki so se v svojem strahu pred krščanskimi socialisti vezali celó z židovskim liberalizmom“.

„Edinost se temeljito moti o nas.

Res je: Mi smo na I. slov. katoliškem shodu bili edini z rajnkim g. kan. Klunom, mi smo, z drugimi vred, volili za predsednika katol. shoda poslanca Povšeta . . . da, mi smo pred leti celó bili enih mislij s „Vaterlandom“ . . .

Vse to je res. Toda kakor hitro smo videli, da so začeli majati „stebri“ kat. shoda, ko smo doživeli rojstni dan nesrečne „koalicije“ ter morali gledati, kako pred novim malikom na kolena padajo tudi velikani, ki so se sicer zdeli neomajljivi, ko je oportunistem zavlada po šini katoliški Avstriji, in so se krščanski konservativci zavezali celó z židovskim liberalizmom, da bi zadušili krščanski socializem; ko so ti od koalicije premamljeni „konservativci“ v delegacijah in v drž. zboru zagovarjali trozvezo in južno železnico, ko so dr. Luegerja, izvoljenega župana, in njegove kršč. socialiste v drž. zboru pustili na cedilu izdaviši jih Badeniju . . . ko smo vse to doživeli, tedaj se nismo več pomišljali — rekli smo: to ni katoliško, tako nismo govorili na I. slov. kat. shodu!

To vse bi morala vedeti tudi „Edinost“, kajti politike „Pr. lista“ in „Rim. Kat.“ ne devamo pod mernik, ampak jo očitno izpoznavamo.

Mi smo koj od začetka obsodili koalicijsko politiko (glej „R. Kat.“ I. štev. 1894). Mi smo se izjavili proti „trozvezi“ ter dovolj jasno povedali, da nam je ljuba zveza z Rusijo in Francijo (glej „R. K.“ I. 1892 str. 380 ss) nego z bankerotno, od cerkve izobčeno Italijo. Mi smo z najodločnejšo besedo se potegnili za krščansko socialno gibanje (beri „R. K.“ in „P. L.“ skoro vsako številko!) Mi smo zastavo antisemitizma nevstrašno dvignili v „P. L.“ Mi smo, ko je kanonik Klun še živel, očitno kazali na glavno „zavornico“ radikalno-katoliškega gibanja na Slovenskem, ne zmenivši se za to, ali se komu zamerimo. Mi smo, kakor hitro je Badenij zinil v državnem zboru, njegov program v „R. Kat.“

označili kot „labirint prekoslovij“ (glej „R. Kat.“ 1895 št. IV.) Mi smo vedno sovražili breznačelnost oportunistem, klunovanje. Kedor kompromisuje, se kompromituje.

O tem pričajo vse številke „Primorskega lista“ in „Rimskega Katolika“. Vse so izlile kakor iz enega tvorila.

Naša politika je bila vselej politika načel, a ne osebnosti.

Naša beseda ni nikdar bila „da“ in „ne“, ampak bila je vedno čisti, celi „da“.

In to je naš ponos. Vemo sicer, da mnogo „konservativcev“ z nami ne misli: mi smo jim radikalni katoliki, ozirajo se za zvezdo koalicijskega oportunistem. Toda to nič ne dé. Motijo se. Obetati si morejo začasnega vspela — konečna zmaga bo naša. Ni nam mar, ako ta zmaga pride, ko bomo mi, „goriški gospodje“, dolgo vže v grobu trohneli . . . nam je le za to, da triumfira Kristus in njegova resnica, a ne piškavi človeški kompromisi!

Bodi tedaj tržaška „Edinost“ prepričana, da „goriškim gospodom“ gre res le za „načela“, dasi so ta načela nekoliko drugačna, kakor njena!

Krščanski socializem na Goriškem!

II.

Krščanski socialisti, kakor smo zadnjič povedali, težé tedaj po tem, da do cela prevestrojé ves družabni red po načelih krščanske ljubezni in pravice potom državne oblasti (oziroma potom — volitev!)

Iz le-tega pa sledi, da, kedor hoče veljati za krščanskega socialista, mora v prvi vrsti imeti geslo: „Nazaj h krščanskim resnicam, nazaj k načelom Kristusove vere, katera jedina je za vse čase absolutno odrešilna!“

Krščanski socialista mora potemtakem težiti, da Kristus-Kralj znova zakraljuje na vsej črti v javnosti, tudi v vseh postavljajnih zborih.

Saj krščanski socializem, kakor smo ga gori označili z besedami slavnega Vogelsanga, vže po svojem bistvu teží: da preosnuje človeško družbo po preiškušanih načelih Kristusove vere, ter da vrže brezbožno zveržene liberalne družabne organizme mej staro šaro . . . Krščansko-socialni načrt, pa brez — vere, je torej nesmisel.

Vseskozi temelji krščanski-socializem v veri in vse „pravice“, po katerih želi uméríti družabno življenje, izvirajo iz vere v Kristusa-Boga — Odrešenika, kakor iz vzroka.

Zato je pa vera pri kršč. socialnih strankah zaresno na dnevnem redu, njihovo najpereče javno in pravno vprašanje.

Kršč. socialne stranke, če hočejo ostati take, morajo torej javno in povesodi pov-

darjati vero v Kristusa-Boga ter skrbeti, da se ta vera v „Križ rešilni“ čim kasneje tim hitreje povzkaoni ter tako očvrsti in premladi človeško družbo!

Prvo se pa narvspešneje pripravlja po kat. shodih! Od kar so, slavni Leo XIII. ozornik prvoboritelj in prevzvišeni voditelj kršč. socialistov povzdignili glas za osvobojo kršč. ljudstva, zlasti od tedaj so tudi kat. shodi v jedru kršč. socialni.

Tudi prvi slov. kat. shod je bil po bistvu svojih resolucij pristno kršč. socialen; saj se njegove resolucije v bistvu v ničemer ne razločujéjo od resolucij onega kat. shoda, ki so ga sklicali dunajski kršč. socialisti z Luegrom in Liechtenstajnom na čelu! —

Ljudjé torej, kateri so prvi slov. kat. shod kar med staro šaro vrgli ter stranko istega I. slov. kat. shoda, a ki so ga sam sveti Oče blagoslovili in z njimi vsi škofje vseh slov. pokrajin, pozapečatali in še dan za dnem pečatijo z Jadeževo „herostratsko“ znakom, takim ljudéu povemo na vsa usta, da niso imeli in še nimajo smisla za kršč. socializem.

In prav tako so ravnali in še sedaj ravnajo ljudje okoli „Soče“. Odkrito priznamo, da nas pristrčno veseli, odkar vémo da je g. Gabersček povsem prostih in nezavanih rok!

Zdaj še-le moremo umeti njegove klasične „pamflete“ na I. slov. kat. shod in njegovo opetovano preostudno pisarijo o komedijantih „Slovenčevcih“, — Črevljaričičih“ itd.;! Kar bi nam bilo preje ostalo zakulisna uganjka, nam je sedaj jasno, kot beli dan! — In taka gospoda hoče še zmerom biti kršč. socialna?!?

Zal, da doslej poznamo samo, samcato-samo točko kršč. socialnega načrta „Soče“ et T. Ta mej slov. strankami jedino prava kršč. socialna stranka hoče namreč delovati po nepriobčenem! načrtu dunajskih kršč. socialistov, dá, hoče le to prav posebno posnemati v tem, da nikedar in pod nobeno ceno ne bo priznala škofom pravice vtikati se ali celo vplivno določati krščansko — t. j. versko-gospodarske družabne razmere! Oj, g. Gab.; ali pa veste, da imajo dunajski kršč. socialisti za temelj svoji politiki papeževo slavno socialno okrožnico „Rerum novarum“.

In, ali niste spoznali, da dotična okrožnica je tudi bila podlaga resolucijam I. slov. kat. shoda ter temelj kršč. socialnemu načrtu slov. delavskih stanov, ktere načrt pa ste Vi, g. Gab. tako neusmiljeno in brezobzirno vrgli v koš?! Oh, jerum . . . miserere . . . take doslednosti!! —

Zdaj naj pa presodi vsakdo sam, koliko resnice je na tem, da se na Goriškem vže davno vrši jedino pravi kršč. socialni načrt!

Zatiralci socijalne demokracije na Slovenskem.

II.

No, gospod A. G., kako mu je kaj, duševnemu slepcu, ki še tega ni videl, „da postopanje Mahničevih učencev le pospešuje socijalno demokracijo“? . . . Ni spregledal popolnoma? Pa jasni se mu vendar vže nekoliko? Hvalo Bogu, da se mu vsaj nekoliko jasni! — Torej pogumno naprej! . . .

Veste, zakaj Vas najbolj čislam, gospod A. G.? — Zato, ker ste tako hud preganjalec vsake laži.

Drugi Vas bodo bolj hvalili radi Vaših zaslug na čisto narodnem polju, zopet drugi radi Vaših bojov za pravice delavca delavca-trpina, — meni ste najbolj ugajali, kedar ste hinavcem „krinke z obraza“ trgali, kakor pravite, da ste jih vže od l. 1889. naprej.

Ne mislite, da se šalim, gospod A. G.! Narodno delo, socijalno delo je važno, potrebno delo, toda še viši se mi vidi boj za resnico. Prvo in drugo ima včasih samo relativen pomen, boj za resnico je vedno absolutne vrednosti. Torej zato Vas po pravici najbolj hvalim, ker vstrajate v takem boju vže celih sedem let! . . .

Sicer nekoliko — živahno postopate pri tem „potezanju krink“ z obrazov, ni da bi rekel! „Lovski psi“, „stekli psi“, „umazane duše“, „demonško sovraštvo“, „črna zavist“, „grdi nameni“, „slaba vest“, „grdo obrekovanje“, „hinarsko zavijanje“, „grda maščevalnost“, „sleparstvo“, „farizej“, „Herostrat“, „Mah-omet“ . . .

Ej, živahni ste pri tem delu, gospod A. G., živahni!

Pa kaj bi ne bili, ko se s čisto vestjo borite za „Boga in narod!“ To je vendar obče priznано, da marsikaj sme vzoren rodoljub proti izdajalcem domovine. Saj on se bori z mečem resnice proti spletkam lažnjivcev; njega žene ljubezen, nasprotnike sovraštvo: on plava v višavah, kjer veje zrak čistega bratoljubja, „klikla“ se valja v močvirju sebičnosti „masté se na žuljih ubozega ljudstva“!! — Kako naj bi veljalo enako merilo za njega in za druge?

Vendar prav vsi ne mislijo tako, kakor jaz. So nekateri, ki v tem pogledu še niso prodrli do jasnih pojmov. Mej njimi je žalibog tudi neki moj prijatelj. Nedavno se je spravil na „Edinost“, ker se je razkorajčila proti „Primorskemu Listu“ radi njegove polemike z Gaberščekom: „Torej za Gaberščekovo osebo se „Edinost“ noče potezati, ona govori samo, ker se „vže sramuje te večne prostitucije resnega boja za načela“? Tako tedaj, krepostna devica? Pa povej mi, kako je to, da te je obšla sramežljivost še le zdaj, ko je „prostitucija resnega boja za načela“ Gaberščeku na škodo? Kje je bila ta tvoj deviški čut, ko je isti Gaberšček, za katerega se nočeš potezati, teden za tednom, mesec za mesecem, leto za letom udrihal po, samo po osebah? Saj so tudi one imele „svojih slabosti, kakoršnih ima sleherni človek na tem božjem svetu“, pa menda vendar niso bile izvrgi človeštva!

Kaj to ni bila takrat „prostitucija resnega boja za načela“?

Zdaj ste skočili na plan, Katoni pri „Edinosti“, — kje pa ste takrat ticali in koliko uvodnih člankov ste spisali, da se ne bi „prostituiral resni boj za načela“? Kaj je takrat veljalo drugih deset božjih zapovedi kot zdaj, ali je morda bil dan drugi dekalog za „Sočo“, drugi za „Primorski List“? — Katoni pri „Edinosti“, kaj hodite okolu stvari, kakor mačka okolu vrele kaše — povejte raje naravnost: Gaberšček sme vse, drugi nič!“ . . .

Prav segrel se je bil moj vbogi prijatelj. Ko je tako zabavljaj, spomnil me je živo derviša Mahmuda in nehoté sem zaklical:

„Vode, vode hladne, bratje!
To je vré poln! — Poškropite
Glavo vročo mu! Ostanek
Piti dajte mu!“

F. L.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Pogodba z Ogersko. Avstrijski in ogerski vladni krogi so baje prišli do prepričanja, da ne bode drugače mogoče, da se sedanje krvotno razmerje in carinska pogodba podaljša za jedno leto. Vlada že izdeluje dotično predlogo. Za podaljšanje carinske pogodbe je treba dovoljenja parlamenta, dočim kvoto za jedno leto lahko določi krona.

Niževavstrijski protiliberalci so imeli 23. t. m. strankarski shod na Dunaju. Zastopani ste bili obe stranki krščansko-socijalna in nemško-nacijonalna. Obe stranki se hočeti skupno boriti proti liberalizmu, a ohraniti si popolnovo svobodo v zastopanju svojih načel. Večina v novem deželnem zboru jim je zagotovljena.

Na Češkem se vedno huje pojavlja boj med Čehi in Nemci. Ogenj podpihujejo od obeh strani.

V Galiciji se je pričelo živahno gibanje med nižjim ljudstvom. Poljska zlahta in judje se boje za svojo nadvlado, ter kriče po obsednem stanju.

Na Koroškem so vže pričele prvotne volitve v deželni zbor. Slovenci so v več občinah zmagali. — Na Štajerskem se Nemci v svojih volilnih oklicih kažejo stare nasprotnike Slovencev, zato najbrže slovenski poslanci ne vstopijo v deželni zbor.

V Budimpešti se je vršil deželni shod ogerskih katoliških društev, katerega se je vdeležilo na tisoče zastopnikov. In ne pekla ognjena sila, moči katolikov ne bo razdrobila.

Vnanje države.

Menelik je izpustil na prošnju papeževega poslanika jeden del laških jetnikov, in sicer iz spoštovanja do sv. očeta.

Ruski car s carico je bil na Dunaju. Mesto je bilo okrašeno na čast visokim gostom presvitlega cesarja. Vršile so se razne, vojaške in druge slovesnosti. Da bi se le vtrdila prijateljska vez obeh držav!

Črnogorski knez je pač srečen oče. Jedno hčer vzame laški prestolonaslednik, drugo snubi neki oldenburški princ, za najmlajšo pa meče oči mladi srbski kralj.

V Carigradu so nastali veliki nemiri, kakor poročamo na drugem mestu. — Otok Kreta postane samostojna država pod sultanovim nadzorstvom. Vendar so kristijani vsaj deloma dosegli svoje pravice.

Tudi v **Srbiji** so menda prišli na sled zaroti proti kralju Aleksandru. Vže več dni je pripravljeno vojaštvo, da bi poseglo mej rogovileže.

Bolgarski knez vže čepi na razvalinah svoje sreče. Ministri ga zapuščajo velevlasti ga prezirajo, Rusija ga ima na vrvi. Oj kak je to hudo!

V Italiji se je odpovedalo ministerstvo, ker kralj Humbert noče podpisati pogodbe z Menelikom. Imajo menda še vedno preveč „hrabrih“ vojakov.

V več mestih **Braziliije** so se vršile v zadnjih dneh krvave rabuke mej domačini in italijanskimi priseljenci.

Dopisi.

Iz Cerkna. Vže delj časa nameravalo je katoliško bralno društvo v Idriji prirediti skupen izlet. Izbrali so si torej našo prijazno gorsko vas, kamor da polete. In res, ako si opazoval vže na predvečer zadnje nedelje 23. t. m. bilo je vse živo okrog čitalnice. Marljivi udje imeli so polne roke dela, da dostojno vsprejmo napovedane goste. Jako okusno ozaljšana dvorana, isto čitalniška soba bili ste res vabljivi. Nekaj le nas je skrbelo za prihodnji dan, namreč nestalno vreme. Bodo li prišli ali ne, tako smo se pomenkovali v jutro, ko je začel dež prav po gorjansko liti. Toda korajža velja, mislili so si vrli Idrci in hajd na pot. In res kljub slabemu vremenu naznanjali so ob 8 uri topiči, da jih bomo kmalu imeli v svoji sredi. Voz za vozom pridrdra in glej lepo število gostov. Je jih čez 150.

Ko se razvrstijo v čitalniški dvorani,

pozdravi jih predsednik čitalnice g. Alojzij Raynikar v navdušenem govoru. za kar se č. g. Fran Oswald, idrski beneficijar toplo zahvali. Kmalu potem poda se celo društvo k skupni službi božji, pri kateri so društveni pevci kaj lepo peli. Daroval je sveto mašo in pridigal č. g. beneficijar sam. Po dokončani službi božji ostala je večina udov, še pri veliki sv. maši ob 10 uri. Res častno! Po skupnem obedu v čitalnici, približal se je kmalu čas popoldanske službe božje, katere se je zopet celo društvo prav spodbudno vdeležilo. Popoldan ob 3 začela se je pa prav prirčna zabava. Mej godbo in petjem potekal nam je le prehitro čas. Vzlasti gospodični Trevnovi želi ste vsestransko pohvalo, prva na harmoniju, druga radi prelepega glasu. Vse pa je komaj čakalo da stopi na oder obče znani prijatelj in voditelj delavcev velenčeni g. dr. Jan. Ev. Krek, ki se je radi obilih poslov še le popoldan pripeljal. In res vže s svojim domačim, ponižnim nastopom, nas je kar vse pridobil. A vzlasti nas je pa očaral s svojim navdušenim govorom, o vzajemnosti in slogi mej delavskim stanom in pa kmetom. Burno je vsa množica, katere je bilo ob tej uri gotovo nad 200 oseb odobraval vsak stavek posebej. Zlate besede, tolažilne besede za delavca-trpina, spodbudne za obloženega kmeta! Seveda smo mu koncem govora zastonj ploskali in ga klicali, da se pokaže, ne, pa ne. Le prehitro tekel je čas v tako prijetni družbi. Bila je pa res ljubka. Videli si poleg duhovnikov in vrlih idrskih in domačih gospodov učiteljev, premožnega kupčevalca, trgovca. Tam sta bi a zopet v živahnem pogovoru naš hribovski kmet s pripristim delavcem rudarjem. Vsi pa eno. Ena misel prešinjala je vse, namreč bratje smo in v edinosti priborili si bomo na podlagi sv. vere toliko zatiranemu narodu pravice in slobode. Seveda so tudi čitalniški naši pevci bili vedno pripravljene po svoji stari navadi, da so s svojim vbranim petjem razveselovali došle goste.

Žalibog, da se je le prebrzo približal čas ločenja. Mile nam goste pozdravil je še enkrat g. Ravnikar povdarjajoč, da današnji obisk naj bo trdna zveza mej idrskimi delavci in cerkljanskimi kmeti. Se eno, dve zapel jim je čitalniški zbor v slovo in potem še enkrat: Bratec z desno v desno sezi, srečno pot!

Vsem nam je pa gotovo ostal ta dan globoko v srcih in gotovo nam je vsem želja: Na svidenje kmalu! (Op. vred. Veseli nas, da je smel dr. Krek, ki mu niso dali besede naši krščanski socijalisti v Šempetru, spregovoriti v Cerknem. — Živelci vrli Cerkljani!)

Iz Podgore, 30 avgusta. — Hvala Bogu, da sem Vas dotekel, dobri mož! . . . Saj ste Vi „Tisti“, ki je podgorskega Pavletiča tako lepo podučil v številki 33. „Soče“? Žal bi mi bilo vse življenje, če bi ne mogel vsaj za nekaj trenutkov uživati blagodejne družbe tako dobrega moža, tako modrega moža!

Nikar preponižno glave ne stresajte, — Vi ste vsekako tudi moder mož! Sicer je modrim nekje zapisano, da „radi prenašajo nespametne, ker so sami pametni“, pa to je samo pravilo, katero ima, kakor navadno, izjeme.

Da ste moder mož, sklepam iz tega, ker ste jedro podgorskega vprašanja tako hitro razluščili!

Resnično! Tu gre na eni strani za časti in dostojanstva gospoda župana Antona Klančiča, na drugi strani pa za ničevost in oblastnost „zanimivega starega študenta Pavletiča“! Kako smo blodili, dokler nam niste pokazali prave poti!

Nekatere omejene glave so namreč mislile, da bo narodno delo v Podgori zadobilo še le tedaj trdno podlago, če se ljudstvo tudi v gospodarskem oziru prebudi in organizuje. Tujei nam tukaj režejo kruha vže od nekedaj: velik in slasten ni bil nikdar za Slovence, zdaj pa postaja od dne do dne manjši in slabši. Za trdo delo majhn kruh, in če bi nam ga vsaj prijazno delili! —

To so nekateri opazovali, in ljudstvo se jim je smililo. *Klic, ki drugje vže mogočno odmeva: „Krščanski delarci združite se!“ ta klic se jim je zdel tudi za Podgoro rešilni klic.* Prazna vera! Rešitev je v tem, da Pavletič dovrši „vsaj po 14 letih potrebne izpite“!

Pa ker sva vže pri izpitih. Vi govorite o Pavletičevih izpitih, modri mož, kaj, če bi Pavletič o priliki tudi katero znil o gospoda župana izpitih? To pravico mu sami dajete, če bi je dozdej ne bil imel . . .

Pa, kolikor mi je znano, se Pavletič te pravice ne bo posluževal. Zdej vže celó ne — upam, da ta „zdej“ Vas ne bo zopet zbedel, modri mož! — zdej že celó ne, ko se bo 1. septembra praznovala 25-letnica županovanja našega g. župana! Naj te slovesnosti ne kali nobena nevšečna misel! Dovoljena pa bo menda želja, da se Podgora prebudi v prihodnjih 25 letih tudi v krščansko-socialnem pogledu, kakor se je v preteklih 25 letih probudila v narodnem oziru!

V tem smislu Vam tudi mi čestitamo, gospod župan, želeči iz srca, da bi nam županovali še nadaljnih 25 let in zdravi in veseli praznovali 50-letnico svojega županovanja!

Kateri.

S Kanalskega. Ker se ni še nikdo oglasil, da bi primerno opisal *novo mašo* dne 9. avgusta t. l. „nad Avčem“ pri Kanalu, sprejmi, ljubi naš „Prim. List.“ naslednje, čeprav pozne črtice! Novi mašnik č. g. *Janez Kovčič* je prišel vže teden prej v veliko veselje svojih sovaščanov domu. — V dan nove maše pa je bilo sveto veselje po obrazih, po cerkvah, in po vasi izraženo. — V krasnem ornatu, (ki bi dičil vsako katedralo) se novi mašnik v sprevedu bliža cerkvenim vratom, kjer mu domači pevci zapoje ginljivo pesmico. Ljudstvo se kar tere in gujete in nekteri imajo vže sedaj rosne oči. —

Mogočno zabuči s spremljevanjem orgel častiti, pretresujoči koralni „Veni creator“. — Prijatelji, sošolci so radi — in nekoti prav od daleč prišli pet na novo mašo novemu mašniku. —

Ljudstvo, ki po pregovoru, strga par čevljev radi sv. nove maše, naposled vendar vglada novega mašnika, ko začne prvokrat ponavljati krvavo daritev opravljeno na križi. — Svečano in liturgično nam zazveni na uho — prav iz srca peta maša Schweitzerjeva op. 32, H. moll. Zatem po evangeliju stopi na leco visokoč. g. profesor Čerin ter v izvrstnem, ginljivem govoru načrta pomen svečanega dneva. — Ginjeno ljudstvo je bilo za daritev sv. maše pripravljeno. Kakor bi hotelo reči:

Sprejmi, Bog Oče večni,

Od nas prečisti dar. —

Po dokončani sv. daritvi smo šli v Avče, kjer je bila iz desk umetalno pripravljena obednica. — Veselja v napol kmetski, na pol olikani, meščanski družbi ni bilo ni konca ni kraja. Streljati ni bilo dovoljeno. Pokale so pa tem bolj solkanske boteljke z imenom: „75 in flaška nazaj!“

Proti 10. uri zbere č. g. Č. gospode bogoslovce okolu sebe — in prične se petje domačih in umetnih narodnih pesmij v ožjem krogu.

Sedaj jame domači velč. g. šaljivo dirigovati in taktirati, kar je izbudilo kolesalen smeh. Vsi smo se balí, da se nam naše „Lachmuskeln“ vtrgajo in da od samega smeha obolimo.

Bog nam daj še veliko tacih svečanih dni dočakati! —

Iz Mirna 31 avg. Tuk. katoliško delavsko društvo priredilo je včeraj na šolskem dvorišči veselico, radi katere se mora društvu res častitati. Obširno dvorišče bilo je napolnjeno raznega občinstva, kajti vse je hotelo slišati novonastopli tamburaški zbor. In res je mladi zbor dovršil vse točke izborna, da je moral na občno željo vsak komad ponavljati. Tudi petje je vgaljalo, posebno pa Laharnajev „Pozdrav“ za mešan zbor, isto velja tudi o deklamaciji in o igri. — Čitatelje P. L. zanimati bi znalo, da je govoril pred mnogobrojnim občin-

stvom č. g. F. Rojec, kurat biljenski „o socijalnem vprašanju“ ter razvijal v pol ure trajajočem govoru v glavnih potezah nastanek socijalnega vprašanja, brezverski in krščanski socializem. Govor je zanimal posebno pričujoče delavce in delodajace. Da ni nekaterim dopadal, vemo, saj smo jih videli v Šempetru in saj so se tudi izrazili, da g. Knavs, kaplan šempeterski in drd. F. Pavletič iz Podgore ne smeta govoriti. — Na vspehu veselice častitati moramo našemu g. nadučitelju Ferd. Vodopivcu!

Z Banjšic. Lepa cerkvena slovesnost se je obhajala na Banjšicah od dne 23 avgusta do dne 25 avgusta, imeli smo tridnevno pred godom sv. Ludvika varuha tretjega reda pri kateri slovesnosti so držali vsaki dan po tri, en dan pa celo štiri govore tukajšni gospod kurat. Te cerkvene slovesnosti se niso le tretjredniki vdeleževali, nego tudi ljudje. Posebno pa na god sv. Ludovika, ko je bil sklep te slovesnosti, natlačena je bila banjška cerkev vernega ljudstva. Obhajanih je bilo 325, kaj ne da lepo število? Vsi ljudje so bili prav lepo posluženi, zato po izrekamo lepo hvalo vsem prečastitim g. duhovnikom, bližnjim in oddaljenim za njih trud.

Sv. Gora (meseca avgusta) — Dopisnik iz Goriške okolice me je prehitel s svojim dopisom v Vašem cenjenem listu. Samo nekaj mi je dodati. Za praznik Marijinega vnebovzvetja je bilo do 3000 obhajancev in poleg vse pomoči nekaterih bližnjih duhovnikov prvi dan, da nebi prišla dva vtečenjena duhovnika iz Gorice, katera sta skozi tri dni pomagala, bi morali domači trije duhovniki podleči; za kar jim hvala, a imena so pri Materi Božji vpisana in Bog daj, da bi jih več iz Gorice nasledovalo. — Pohodila so tudi tri pevška društva sv. Goro. Društvo „Slava“ pri Trstu, velik zbor, je izborna peló. Morebiti ni to onim, kateri so na mali zbor navajeni, vgaljalo. Društvo je tudi pustilo spominsko ploščo. Slava mu! Samo tako naprej, in da bi tudi druga društva nasledovala, katera bodo s veseljem sprejeta. Društva, katera se k Materi Božji zatekajo, ne propadejo. — Drugi so bili Šempaški pevci, za kar jim očitna hvala za lepo petje. — Tretji so bili Grgarski pevci, s svojim pevovodjo; kar čuditi smo se morali takemu milozvo-nečemu petju. Kakor sem bral iz dveh dopisih v „Soči“, mora biti še neki drug pevski zbor v Grgarju; zategavoljo bi bilo drago, da tudi on pokaže svoje moči na sv. Gori; potem se bo sodilo.

Tomaj 26. 8. Zidanje redovniške šole za deklice povoljno napreduje. Pa kaj bi ne? Saj z Bogom in za Boga delamo. Vsaki dan pred delom gredo zidarji (7) in delalci (5) pred sveto Rešnjo Telo, da se poklonijo ljubemu Zveličarju nekoliko minut; potem gredo pa okoli župne cerkve v sprevedu s petjem: „O presveto in ljubeznjivo Srce Jezusovo, bodi pozdravljeno!“ (sedemkrat) do mesta zgradbe. Tako delo lepo napreduje. Vže se delajo svodi nad okni in vratmi. Skrb, da ne bode denarja, je bila toraj neumestna, kajti do danes se je potrosilo 2155 fr.

Odkod je podjetnik toliko denarja dobil? Iskal ga je, in hvala Bogu, Materi Pomočnici in svetemu Jožefu, pa plemenitim srcem, našel ga je.

A kader je stavba pokrita, je še le komaj polovica stroškov pokritih. Sedaj bo tedaj treba zopet denar iskati; zato bo pa gospod kanonik U. G. milodare prosil, za koje ima dovoljenje od visoke c. k. primorske vlade. Vsem plemenitim srcem se to plo priporoča. Vrli „Primorski list“ ga bo tudi svojim bralcem priporočil; ker važna je odgoja mladine, posebno pa odgoja deklic po redovnicah.

Kedor daruje 20 gld., bo kot utemeljitelj, kedor manje, da, najmanjšo svotico podeli, bo kot dobrotnik vpisan v knjigo bodočega samostana šolskih sester v Tomaju. — (Op. vredništva. Mi bomo prav radi sprejemali doneske za to krščansko, prekorišno podjetje ter jih o svojem času odposlali v Tomaj).

Iz gorenje Vipave 29 avgusta. (Izv. dop.) Dovršen zvonik in zdaljšanje cerkve v Branici; prihod c. kr. okrajnega glavarja sežanskega; deževno vreme; draginja v magjarski milenejski izložbi. — Vže lani dovršeni nov zvonik v Branici so nedavno „obrahali“ in pobelili, da je zdej lepo ga gledati od vseh strani. Znani zidarski mojster Blažko je dovršil svojo delo v občno zadovoljnost ter ob enem tudi zdaljšal cerkev za 2 $\frac{3}{4}$ metra, tako da je zdej dovolj prostorna za par rodov naprej. Ker pa takšno delo mnogo stane, in ker se isti veliki stroški ne morejo razdeliti po razmeri davkov radi neenakih cenitvi zemljišč na goriški in kranjski strani, se je h koncu dela vnelo neko neopravičeno — pa le od dveh hišnih gospodarjev, — nasprotovanje gledé pokritja in razdelitve stroškov, ktere je naložil tukajšni cerkveno-skladovni odsek vsem cerkvenim občinarjem po razmerju obstoječega stanja njih premoženja in imetja — po izgledu drugih dosedanjih proračunov. Vsled tega je prišel sem na lice mesta sam visokorodni g. c. kr. okrajni glavar grof Schaffgotsch iz Sežane 26. t. m. — Na novem zvoniku so plapolale 3 pomenljive zastave v pozdrav visokorodnemu gostu, namreč na sredi cesarska, ob desni papeževa in ob levi pa narodna. Pri hiši predsednika cerkveno-skladovnega odseka, g. Fr. Stembergerja, je čakal omenjeni odsek, obstoječ iz 5 udov in g. kuratom na čelu. Ko se pripelje visoki gost, se ga je pozdravilo s topiči, — kajti v našem glavarstvu streljanje nij še prepovedano, — in braniški kurat g. V. M. ga toplo pozdravi v imenu cerkv. skladovnega odseka in vse cerkvene občine, zagotavlja ga naše neomahljive zvestobe do presvitlega cesarja po géslu: Vse za vero, dom in cesarja, kar tudi pomenijo one 3 na zvoniku plapolajoče nove velike zastave; kajti „hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovence ne gane“, ter zatrjujoč, „da pred se ima jadransko morje posušiti, nego jenjati naša slovenska zvestoba do presvitlega cesarja in njegove obitelji“ itd.

Visokorodni g. glavar je bil vidno ginjen pri tem toplim pozdravu ter se s primernimi besedami zahvalil za lep sprejem, ter voščil, da bi tako naprej vedno složno z g. kuratom delovali za občni blagor, kakor se je to godilo do tega malega nespo-razuma. Potem je šel peš v $\frac{1}{4}$ ure oddaljeni župni dvorec, kjer je imel sejo v pričujočnosti cerkveno-skladovnega odseka in g. kurata, ter pokladal na srce vsem, kako da se lahko v občno zadovoljnost reši ta zadeva. Ogledal si je tudi novi zvonik in zdaljšano cerkev, se pohvalno izrazil o lepem delu tajiste ter se podal na to v hišo vnuka slavnega junaka barona Čehovina, kteremu se ima za cesarjevo 50letnico blizo rojstne hiše postaviti kamniti spominek — kip. Tu si je ogledal vse dotična odlikovanja pokojnega junaka, v kterem se je celo neki (viši) štabni častnik izjavil, da ko bi bil on vodil topniško poveljništvo 1859, bi utegnil izid iste vojne drugačen biti! — Vidno zadovoljen se podá visoki gost, zahvalivši se hišnemu gospodarju, spremljan od udov omenjenega odseka in g. kurata k obedu pri predsedniku istega. Bila je že 3. ura popoldne. Pri obedu je napil g. kurat presy. cesarju, in g. glavarju, ter izrazil trdno upanje, da doživimo vsi z Njim vred veselo 50letnico njegovega vladanja in ob enem postavljenje spominka slavnemu junaku bar. Andr. Čehovinu. Visokorodni g. glavar se je zahvalil na napitnici, rekši, da ga veseli bivati med tako vnetimi Slovenci in avstrijskimi domljubi, ter napije g. kuratu in cerkveno-skladovnemu odseku na prosep in složno delovanje v tako lepi duhovnji v idiličnem kraju pod Krasom. Da je bil g. glavar z vsem vidno zadovoljen, spričuje to, da se je odpeljal le malo pred mrakom domu. Govori pa izborna leposlovstveno slovensčino, akoravno Nemeč — Dunajčan, v izgled — vsim vradnikom Neslo-vencem! Slava mu za to! —

Vreme imamo većinoma deževno, ter se bojimo za kakovost letošnjega vina, ker

ni še videti mnogo zrelega grozdja, ampak le semtrtje po vinogradih; vendar danes se je obrnilo na burno vetrovo vreme, ki suši odveč premočeno hladno zemljo. —

Neki znanec — uradnik, ki je bil na švindelski izložbi v Budapešti, mi je pravil in pokazal tudi jedilni listek, — da je plačal za malo porcijo juhe in mesa 3 for in za donajenje („service“) 40 kr., vsak vrček piva pa stane 50 kr! — Kaj ni to pravcato skubljenje obiskovalcev?

Od Slovencev menda se jih vendar le nebo hotelo kaj več vdeležiti! —

Zgornja Tribuš. Od primorsko-kranjske meje. — Kar smo vže več let težko pričakovali, se je letos zgodilo. Pred več leti se je bila začeta graditi nova cesta od Idrije sëm, skoz c. kr. gozd. Rozore v Mrzlo rupo. Pogodila sta se bila gospod c. kr. gozdni oskrbnik v Idriji in župan občine Vojsko, da združena vršita omenjeno cesto. Dne 18. julija pa se je nova cesta otvorila z veliko slavnostjo. Bil je tam postavljen lep slavolok z velikim številom zastav cesarskih, papeževih, deželnih in slovenskih. Ta cesta je velikega pomena, ne le za Mrzlo rupo, ampak veliko več za občino Zgornjo Tribuš. Ker ta občina ni imela in tudi zdaj nima od nikoder nobene ceste, se namerava novo cesto dalje graditi skoz Zgornjo Tribuš v Čepovan.

Nova cesta je okol 6 kilometrov dolga. Dodelana je od gozdnega erarja in občine Vojska. Le še en dober kilometer — pa smo na meji Zgornje Tribuše. Zatorej, možje iz Zgornje Tribuše, vstanite! Poprimite se nove ceste, pa se ne boste nikoli kesali. Kod bi pa gradili naprej to cesto, o tem spregovorimo drugikrat.

Kaj novega po Slovenskem.

Na Kranjskem — V Vipavskem Trgu je umrl preč. g. Jož. Nakus, bivši 58. letni dušni pastir planinski. — V Poljanah vzdajo spominsko pločo umetnikoma Janezu in Juriju Šubicu. — Posestnik St. Skobe padel je v Zapužah raz voz ter na mestu ostal mrtev. — V Skofjileki so knezoškof blagovolili novo zastavo rokodelskega društva. — V Polhovemgradu je vtonil posestnik Sodnikar. — V Ljubljani padel je raz oder delavec ter se nevarno pobil. — V Leskovcu je pobila toča. — Potres čutili so 25. avg. v Ljubljani. — V Radovici je bukev pomastila Martina Slabodnika. — V Kresnicah se je pri streljanju s topiči ponesrečil Ivan Perme. — Na vrtu poleg južnega kolodvora v Ljubljani so našli dva kovčega s 23 kg. dinamita. — V Tunichal utonil je 2-letni otrok v neki jami, v Kolpi pa 9 letni Fr. Simčič. — Na Glincah sta dva kolesarja trčila s kolesi drug ob drugemu, da je jeden mrtev obležal, drugi pa je hudo ranjen. — Strela je ubila 22-letnega J. Skubica iz Drugovška pri Litiji. — Umrl je preč. g. Kogej Jož, dekan v Idriji. — Otroško truplo so našli na pokopališču v Idriji. — V Rovtah je utonil dijak Križaj — Andrej Noč se je ponesrečil na Svečici-planini.

Na Štajerskem. — Zaupni shod določil je kandidate za kmečke občine. — Nevarno je zbolel č. g. L. Hudovenik, stolni kapelnik v Mariboru — G. F. Koderman, nadučitelj v Frankolovem, je odlikovan s srebrnim križcem — Čigani so pri Gornjem Gradu ukradli dva konja. — Toča je zadela polovico bizeljske jare. — V Trbovljah je umrl posestnik in narodnjak g. Ant. Topolovšek. — V Ravnah pri Trbovljah je padla raz voz kmetica Grčar ter si zlomila tilnik. — Trstenjakova slavnost vrši se 6. sept. pri sv. Jurju ob Ščavnici. — Deželni odbor štajerski je dovolil 5000 gld. podpore posestnikom škodovanim po toči.

Na Koroškem. — Zaradi prvotnih volitev so odložili duhovne vaje. — V St. Jakobu v Rožu se je patrona razletela in jednega ter dva vojaka težko ranila. Prvotne volitve se sedaj vrše. — V velikovškem okraju so zmagali Slovenci. — Pri sv. Vidu v Javorjah je bila huda nevihta s točo, ki je v kratkem času uničila vse

poljske pridelke. — V Črni je utonila neka 3letna deklica. — V Črni je neki Lah tako neusmiljeno pretepal svojega sina, da je ta takoj umrl. Slabega očeta so izročili sodišču. — V Koprivni se je hotel vstreliti posestnik Oderlap. Vstrelil se je dvakrat v vrat, pa ostal še živ. — V gozdu pri Zitarivasi se je obesil laški delavec P. Deotti. — Minuli teden je napravila toča in hudi nalivi mnogo škode po raznih krajih Koroške. Iz Beljaka, Brež, labudske doline in drugih krajev se poroča o velikih nezdah. — Dne 7. t. m. je udarila strela v stolp podružne cerkvice sv. Barbare pri Prevaljah.

NOVICE.

Prva posojilnica se je ustanovila v Sempetru. Vpisalo se je 65 udov. V načelstvo so izbrani: g. Peter Brumat, načelnik, g. Frančišek Knavs, kaplan, g. Frančišek Černic, krojač, g. Andrej Blažica, posest., g. Andrej Merljak, posest., g. Janez Blažica, posest. Za začasnega pregledovalca g. Ant. Jakončič, njegov nam. Janez Reščič. Pravila smo poslali „Zvezi kranjskih posojilnic“, katera nam vse potrebno korak za korakom preskrbi. Bog daj srečo!

Prevz. škof. Andrej Šterk pride v Trst jutre, v sredo. V praznik Marijinega rojstva bo slovesno vmeščen. Poseben odbor odličnih Tržačanov bo skrbel za dostojno izvršitev slavnostnega programa.

Duhovne vaje. Od 24. do 28. avgusta so bile v goriški bogoslovnici duhovne vaje. Vdeležilo se jih je krog 80 duhovnikov iz goriške in tržaške škofije. Vodil jih je prav duhovito in z najboljšim vspehom imenitni govornik veleč. o. Pavissich, prednik tovarništva Jezusovega v Gorici, v splošno, vtemeljeno zadovoljnost. Bog mu plati!

Petdesetletnico redovne obljube bode obhajal dne 8. sept. v Nazaretu P. Bernard Vovk. G. jubilarant bivši gimnazijski profesor v Novem mestu bival je dalje časa tudi v Gorici. Bog ga ohrani zdravega še mnogo let!

Čč. šolski bratje so prišli danes v Gorico, da prevzamejo vodstvo slov. Alojzijevišča. Dobro došli!

Spremembe v frančiškanskem redu. — Iz Gorice gredo lektorji bogoslovlja: P. Angelus Mlejnik, vikarij; P. Hijeronim Knoblehar in P. Ecehijel Jurinič v Kamnik, kjer bo bogoslovje 1 in 2 leta za domače klerike. V Gorico pridejo: P. Efreim Turk iz Novega mesta; P. Gaudenciji Gorše iz Pazina in P. Kajetan Kogej iz Kamnika.

Spremembe pri oč. kapucinih: Iz Gorice gredo: P. Remigij Prikril v Knittelfeld, P. Leo Cerček v Lipuico. V sv. Križ pride P. Ciril.

Frančišek Leban, veleposestnik, odlikovan zlatim križcem za zasluge, bivši župan v Črnicah je vmrl v 75. letu svoje starosti.

Socijalisti v Gorici. V nedeljo ob 11. uri so sklicali tržaški socijalisti javen shod v Dreherjevi dvorani. Zbralo se je precejšnje stevilo obrtnikov in delavcev. Sklenilo se je socijalno-demokratsko gibanje organizovati tudi v Gorici — brez narodnostnih ozirrov. Tako so socij.-demokratje vedno pred nami katoličani. Kedaj pridemo goriški katoličani do skupne organizacije? Sram nas bodi!

Šmarje začasno oskrbuje novomašnik č. g. L. Pečenko.

Tretjeredniki sv. Frančiška bodo deležni od zdaj naprej skozi pet let vseh odpustkov in dobrih del v življenju in po smrti, katerih se vdeležujejo v prvem in v drugem redu istega svetnika. Tako so razpisali sv. oče papež dne 7. julija t. l.

Slovenska šola v Gorici. Kako je ž njo? Zadeva se počasi razvija. Visoki krogi so občutljivo pritiskali na mesto, da mora otvoriti slovensko štirirazrednico kje v središču mesta. Mestni starešine so se seveda kujali do skrajnosti. A zdaj, ko je novo šolsko leto pred durmi, so siljeni se zganiti. Sklenili so premestiti jo iz skrajnega oboda mesta pod Tarnom, v vojašnico

ulice „Vogel“. Tedaj mestna slovenska šola roma iz vojašnice v vojašnico. Značilno. Kaj pa Slovenci? Niso popolnoma nezadovoljni, a zadovoljni tudi niso, ker šola bi bila vsaj za nekatere otroke preoddaljena. Slovenci bi se zadovoljili le, ako bi mesto odprlo dve štirirazrednici slovenski, jedno v ulici „Vogel“, drugo pa kje v severnem delu mesta, ker je otrok zadosti za dve štirirazrednici in bi slovenski otroci stanujoči v severnem delu mesta imeli šolo bliže. Ta dejstva je vpošteval šolski nadzornik g. Franc Vodopivec, ko je povedal pri seji mestnega šolskega sveta, da bi bili potrebni dve šoli, ako se jedna odpre v ulici „Vogel“. To peče neznosno „Corriera“, zato siplje žveplo in ogenj na g. Vodopivca. Kaj je bilo drugega pričakovati iz židovske kovačnice?

Gorica ima toliko laških šol, da nimajo učitelji in učiteljice vže kmalu dela, a kljub temu mesto hoče imeti novo laško mešano ljudsko šolo na Placuti. Zato je sklenilo kupiti hišo Stecehine na trgu Placuta, kar je dalo Slovincem povod, da so se pritožili na deželni odbor. Tudi laški davkoplačevalci oporekajo pri deželnem odboru, a ne toliko radi šole, temuč radi hiše.

„Slovenci vedno izzivajo Lahe“. Nihče ne verje, da izzivajo Lahe in Nemci, piše „Corriere“. Veruj mu nevednež, mi ne moremo, ker poznamo sovraštvo nekaterih Lahov do Slovencev, katero vedno neti ravno „Corriere“.

Ogenj. Dne 27. avgusta zjutraj ob 1. uri se je vnelo podstrešje hiše št. 1. v kapucinski ulici. Zgorel je več del strehe. Požarna bramba je prihitela takoj gasiti in preprečila več škodo.

Dež na dež, naliv na naliv dan za dnem. Kmet ne more delati, pridelki ne zorijo. Kaj početi? Prosimo lepo vreme.

Goriška pošta je vsled višjega ukaza začela izdajati slovenske tiskovine za brzojavke. Slovenci izkoristite to pridobitev v najširši meri!

Znamenje časa. Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Dornbergu priredila je dne 23. avg. veselico. K veselici so se razpošljala vabila do vsakega veljaka in neveljaka v Dornbergu, Prvačini na Gradišči in na Vogerskem. Le č. g. Ant. Berlot, župnik na Vogerskem in predsednik moške podružnice sv. Cirila in Metoda za Dornberg, Prvačino in Gradišče in č. g. Val. Pipan, vikarij na Gradišči in tajnik iste podružnice nista bila osteniativno vabljena. Zakaj? Zamerila sta se „gospodom“ pri „Soči“ namreč: Gabrščeku, Peruzzi-ju in družbi!!

V Solkanu je brez boja narodna stranka zmagala pri občinskih volitvah. —

S Krasa. Koliko hrupa radi znane obravnave, ki je bila te dni pri tržaškem sodišču. Stranka župana v Komnu je bila res nekaj neprevidna: — a kaj je tistih 20 ali 30 kron proti stotinam, ki jih je potrosila in zapila nasprotna stranka! Ona pa ima le to srečo, da ni njenega početka nikedo ovadil pred sodnikom. Kar je proti postavi, je gotovo graje vredno; a agitacija, in tudi z denarjem, je danes pri vsih volitvah skoraj bres izjeme v navadi.

V Grgarju boleha žival za vraničnim prisadom.

V Renčah vtonil je pred. ponedeljek 5-letni otrok mizarja Pahorja, doma na dvorišči v škafu za pranje. Mati je ravno nanesla vode, da bi prala ter šla par trenutkov v kuhinjo, ko je otrok omahnil in se zadušil.

Med Mirnom pri „Vrabču“ in Rupo odprli so pret. torek nov most, kateri bo služil pa samo pešcem. Grajenju tega mosta protivili so se posebno Mirenci v „Gorenjci“. Upamo, da bo sedaj konec raznemu besedičenju, ko bodo morali plačevati most vsi. —

Filoksera se širi. Zasedili so jo v Kamnjah, Sempasu, Dol. Vertobji in St. Andrežu.

Prešičja kuga se je pojavila v Kronbergu, Križu, na Vogerskem in v Naklu.

Med Desklami in Rodežem popravijo letos cesto. Stroški znašajo 12.563 gl. in 54 kr. Delo se odda na dražbi v Tolminu dne 20. septembra.

Nalivi na Tominskem. Preteklo sredo po polnoči bil je strašanski naliv na Tominskem in Bovškem. Toliko vode še ne pomnijo stari ljudje. — Boka je odnesla zopet del mostu, kateri so ravno kar popravili. Zveza med Kobaridom in Bovcem je torej pretrgana. Pošto sedaj prenašajo in tudi potniki morajo le peš čez Boko. — V Breginju odnesla je Nadiža drv v vrednosti do 2000 gl. — Idrija je izstopila in Kobarid je bil skoraj ves v vodi. Voda je silila v hiše in kleti.

Na Dreženci vdarila je strela v neko hišo, je vžgala ter omamila domačo hčer. Ravno tistemu gospodarju je tudi vžgala kopo sena. Ko bi gospodar in drugi ne udušili hitro plamena, zgorela bi bila cela vas. Sploh je voda tako razdejala in poškodovala, da ni mogoče vsega natanko popisati. —

Narodna čitalnica v Kobaridu je preteklo nedeljo obhajala svojo 25 letnico — z igro, petjem in plesom do 5 ure zjutraj.

V Kobaridu bo v četrtek dne 3. septembra t. l. letni shod podružnice sv. Cirila in Metoda v gostilni pri g. Mašeru v Kobaridu.

V velikih Žabljah vstanovljajo. boljše: oživljajo „bralno društvo“. Zakaj bi ne nosilo društvo pridevka: „katoliško“ in bi v resnici tudi ne bilo „katoliško“?

V Sežani gradi županstvo novo klavnico za 1951 gl. Bo meso odslej boljši kup?

O učiteljskem v Kopru smo čitali v nekem tedniku dolg dopis. Se strinjemo, a ne v vsem. Ni namreč krivo le mesto Koper, da učiteljske ne rodi zaželjenega sadu, ker je gnezdo Slovanom nasprotno, no glaven delež krivde nosi učni načrt z odgajajočimi činitelji vred, ker mnogo resnice izražajo besede: „učitelj je šola“. To uči skušnija.

Dijak ljubljanske višje gimnazije se britko pritožuje o ravnatelju-Slovincu, ker vporablja dvojno mero z dijaki-Slovinci in dijaki-Nemci. Ako je to res, vеди gosp. vodja, da „mensura et mensura, abominatio apud Deum“.

Nepolen lunin mrk je bil 23. avgusta. Začel se je ob 6 uri 25 min. zjutraj in končal ob 9 uri 32 min. zjutraj. Viden je bil po zahodnji Evropi in Afriki, po atlantskem morju, v Ameriki in na velikem morju.

Zaveze, slovenskih učiteljskih društev 8. skupščina se je vršila v Opatiji. Vdeležili so se je tudi poslanci Spinčič, Koblar, Jenko.

V Trstu. Čevljar Jožef Marušič, rodom iz Opatjega sela je skočil raz viadukt v Rojanu, ter umrl še istega dne. — Ogenj je nastal v Aličevi pekariji. Škode okol 3000 gl. — Finančni stražnik Rihard Weidt je zapustil svoj oddelek, ter izginol. — Dninarju Sancinu iz Škednja prišlo je na poti slabo. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer je popoldne vmrl.

Umrla je v Trstu mati veleč. gg. msgr. Ivana in Justa Buttignoni-ja, gospa Ana Buttignoni. Naše sožalje nevstrašnim kat. boriteljema!

Romanje v Rim. Te dni odide iz Padove poseben vlak v Rim. Vožnja v III. razr. tje in razaj stane le 10 for. Z 20 for. je zdaj mogoče romati v Rim!

Kako je v Istri. Topolovski konjederec si je izbral veliki praznik vnebovzetja Matere Božje, da pobije vse pse. Med službo božjo je sedel v bližnji krmi, po končani službi božji pa je zopet nadaljeval svoje delo, ter ubite pse metal v cestni jarek. To so vprav turške razmere.

V Istri bo slaba letina, ker so začetek avgusta nalivi mnogo škode pravzročili.

V Vidmu na Beneškem imeli so 23. avgusta prav veliko romarjev pri Milostni Devici Mariji (Madonna delle grazie).

V Pulju so na oknu kasarne našli petardo. Nesreče ni bilo, ker so jo še pravočasno opazili.

Četrta občna avstrijski kat. shod se vrši do prih. petka (exclus.) v Solnogradu, kamor so prišli vdeleženci iz vseh krajev širne Avstrije — tudi Slovenci smo zastopani — in celó z Nemškega. Vsi dobro misleči državljani želimo najboljši uspeh. Dà, le pod zastavo katoličanstva zamore biti Avstrija jedina in močna! Zato se drži svitli vladar tega gesla: „Viribus unitis (s združenimi močmi!)!“ — Shodu je podelil sv. blagoslov sv. oče papež.

Leonova družba na Dunaju bo imela od 14. do 17. sept. občna zborovanja ravno tam.

Na Koroškem imajo prvotne volitve za deželni zbor. Tamošnji prevzv. knez in škof je izdal poseben list, v katerem priporoča vernikom, naj volijo le v resnici krščanske, poštene in nesebične može. Poleg teka naroča č. duhovščini, naj se izpostavi v vsaki cerkvi najsvetejši Sakrament skozi celo aro in naj se moli pred njim za dober izid volitve. Dan sklepne volitve naj se odmoli ali javno ali doma sv. rožni venec.

To je najlepši odgovor slovenskim klevetnikom in sovražnikom prevzv. ljubljanskega kneza in škofa.

V Mariboru bodo imeli konec septembra cerkveni zbor (škofijsko sinodo). Priprave se vže vršijo. Tudi verniki bodo sodelovali z raznimi pobožnostmi. Vsled papeževga pisma od 16. maja 1890, v katerem se imenuje tak zbor ali sinoda „*sacra in opus tam pium*“ zamorejo zadobiti duhovniki in verniki za časa zboru, če vredno sprejmejo sakrament sv. pokore in presv. rešn. Telesa in še molijo v določeni cerkvi po namenu sv. očeta papeža, popolen odustek.

Na Ogerskem se katoličani živahno gibljejo. Posebno mil. škofje — njim na čelu kardinal Vassary, spodbujejo z okrožnicami.

V Budevicah na Českem (Budweiss), prav za prav v Taborju, bo 9. in 10. t. m. katoliški shod za tisto škofijo.

V Padovi so imeli pretekli teden socialno-katoliški kongres, ki se je vršil prav sijajno, v navzočnosti več škofov. Dà, giblje se povsod. Ne, peklerska vrata ne bodo zmagala!

Velik požar. V Koszovu nedaleč od Lvova je nastal požar kateri je napravil velikansko škodo. Pogorelo je 23 hiš, poštno poslopje, unijatska cerkev in židovski tempelj.

Grozna nesreča. V neki tovarni v Pečuhu se je zgodila pretekli teden naslednja grozna nesreča. Neka delavka 19letna Mariška Čilak, je stala poleg stroja in sicer prav pod jermenom, kateri ga goni. Hotela si je zavezati ruto na glavi, a v tistem hipu je jermen prijel obe njeni kiti in jej hipoma odtrgal z glave vso kožo, z ušesi vred in tudi vejici iznad očes. Delavci so hitro priskočili in stroj ustavili. Nesrečna delavka je obležala brez zavesti in najbrž ne okreva, ker si je pretresla možgane.

RAZNOTEROSTI.

„Edinost“ je pretekla dni posvetila „Primorskemu listu“ dva uvodna članka. Dolžni smo ji več odgovorov; upamo pa, da ji poplačamo vse o svojem času

Pesnik Simon Gregorčič. „Edinost“ se začudenjem povprašuje; „Zakaj ta metamorfoza?“ Češ, mi, smo pred leti pesnika Gregorčiča „duševno malone vbili se svojim preganjanjem“, ki smo ga vrgli v kot mej proskribirane, mi torej zdaj zopet povzdiguemo Gregorčiča „na častno mesto našega pesnika prvaka.“ Od kod tedaj ta metamorfoza?! Toda reč vendar ni tako, kakor jo opisuje „Edinost“. Mi smo vedno priznavali vrline Gregorčičeve muze (glej „Dvanajst večerov“, glej „Rimskega Katolika“ I. letnik); izvzeli smo le kakih pet ali šest pesnij, katere smo grajali radi mislij, ki se v njih izražajo. „Edinost“ se čudi, kako mi zdaj kar naenkrat poglasujemo Gregorčiča za pesnika-prvaka! Pa ako bi gospodje okol

„Edinosti“ imeli v svojem vredništvu letnike „R. K.“, bi vže v I. (reči: prvi) številki njegovi iz l. 1888 v dr. Mahničevi oceni Gregorčičevih poezij brali od besede do besede: „Sploh kar se tiče pesniške velikosti, dalo bi se po mojem (nota bene: Mahničevem) mnenji edino še le pričakati, komu bi presodili prvo čast pesniško na Slovenskem: Preširnu ali Gregorčiču? In menim, da Gregorčičeva muza ima vže toliko spretnosti da bi se dalo vspešno zanj potegniti.“ Ta govor je vendar jasen: dr. Mahnič bi nič ne imel proti temu, ako bi kedo hotel Gregorčiču dati prednost pred Prešernom. Le eno željo smo takrat k sklepu ocene izrazili: „da bi slavni pesnik um in srce še bolj odprl razsvitljujočim in ogrevajočim žarkom krščanskega idealizma“!... Sedaj bi mu bila „zagotočljena“ slava prvaka mej slovenskimi poeti.“ (Glej „R. K. I. zvezek str. 78 ss.) Ako smo Gregorčiča prienačevali s Prešernom, se razume samo ob sebi, da smo ga tudi smatrali za prvaka sedaj živečih naših pesnikov. Ni tedaj nikake metamorfoze pri nas: kar trdimo zdaj, smo trdili vže pred osmimi leti. Toda gospodje pri „Edinosti“ niso, kakor se zdi, „R. K.“ nikedar videli, še manj pa brali. Le eno se jim zdi potrebno: vdrihati po dr. Mahnič in po vsem, kar je z njim v zvezi! Tako n. p. je „Edinost“ večkrat obrekovala, kakor bi dr. Mahnič narodnost preklinjal kot nekaj slabega, poganskega, hudičevega. Zakaj? Zato ker, kakor smo rekli, tržaški gospodje niso nikoli v rokah imeli „R. K.“; kajti tam bi našli n. pr. na str. 240 l. 1892 poglavje z naslovom: „Narodnost ni hudičeva iznajdba!“ Našli bi str. 36 l. 1895 razpravo: „Deset poglavij iz narodnostnega katekizma“ s posebnim poglavjem naslovljenim: „Narodnost je dobra. Dolžni smo narod ljubiti in narodnost si ohraniti“. Vse to iz peresa — dr. Mahničevega. Gospodje tržaški, berite! Potem boste, upamo, preklicali svoja obrekovanja ter v prihodnje nikedar ne več podtikali nam slovenski narodnosti sovražnih nauk ali namenov. Gospodje, bodite nam pravični, več ne zahtevamo od vas!

„Edinost“ se nad nami strašno huduje, da smo Aškerca imenovali pesnika slov. socialnih demokratov. Toda preljuda nam tržaška sestra bi se morala najprej zmaščevati nad socialno-demokratskim „Delavcem“, kateri je sam nedavno v uvodnem članku Aškerca proglasil za svojega poeta Socialni demokrati precej logično mislijo in sklepajo, zatorej pač tudi dobro vedo, kedo je od njih mesa in krvi. *Pričakujemo torej, da „Edinost“ ravno tako in še bolj posveti „Delavcu“, kakor je nam.* Od naše strani sicer dobi „Edinost“ vtemeljen odgovor o rudčekarstvu Aškerčeve muze — v „Rimskem Katoliku“. Prosimo torej potrpljenja.

Res?! Ista „Edinost“ hoče svoje bravce preveriti, da smo mi vzgojili mlade fanatike okol tržaškega lista „Amico“! No, no, kaj še! *Prosimo pozitivnih dokazov*, ali in kedaj smo mi učili v šoli ali zunaj šole pretiravati lastno narodnost ter črtiti druge narodnosti. Ali niso dijaki in bogoslovci vedno in vselej slišali od nas povdarjati pravičnost, ljubezen mej narodi, spravljivost in vse, kar je dobro, kar je krščansko. To je obrekovanje, katero z vso odločnostjo zavračamo — zapómn si dobro, „Edinost“!

Krasen slavospev je zapela „Edinost“ g. Gabršček o sebi in nje lastnostim v obrambo proti našim napadom na osebo istega gospoda. Mi g. Gabrščeku privoščimo to proslavo. Toda „Edinosti“ bi radi povedali, da žalibog se v boji za načela človek večkrat ne more izogniti oseb. Ideje namreč ne letajo po zraku, ampak so vtelesene v osebah, ki jih zastopajo. Tako je reč tudi pri g. Gabrščeku. Tudi on oziroma njegova „Soča“ izraža nekaj, namerja nekaj, hoče nekaj. G. Gabršček ozir. „Soča“ uči, govori, piše. In ako je to, kar g. Gabršček govori ali uči, laž, moramo pač tudi mi reči: Gabršček laže, Gabršček je nedosleden, kakor imenujemo lažnjivca tistega, ki govori neresnico. Vidite tedaj „osebnost“! Pa to razume najbolje g. Gabršček sam. Saj prav on

je na Goriškem v veljavo pripravil osebno polemično. Najdete li pri nas enega samega veljavnega poštenjaka, ki bi ga ne bila Gabrščekova „Soča“ oprala? Ako ne najde nič iz sedanje dobe, pa brska po preteklosti. Ne! — ene vrste ljudem je „Soča“ pač prizanašala — onim, ki so se vedno, brezpogojno pokorili njeni politiki. No, in ali ste našli vže vse psovke, s katerimi sta g. Gabršček in njegova „Soča“ počastila direktno osebo dr. Mahnič. Mislim, da se dajo zložititi cele litanije. O „Edinost“, vzemi pač enkrat v bran tudi Mahničovo „osebo“ proti Gabrščekovi „Soči“. Hic Rhodus . . . . To vsaj ti nalaga tvoja „nepristranost“! . . .

Klanje v Carigradu. Armenci so v večjem številu prodrli v Carigrad in napadli otomansko banko. Vrgli so vanjo nekaj bomb in umorili dva ali tri uradnike in nekaj služabniškega osebja. Na to se je začelo po mestu splošno klanje mej Armenci in Mohamedanci, ki se je kmalu razprostiralo po vsem mestu. Posebno hudo je bilo v predmestjih Stambul in Galata. Neštevilno mrličev je ležalo po tleh takoj v prvih trenutkih, katere so turški krvoločneži pometali iz armenskih hiš, v katere so prodrli. Zaprte so vse prodajalnice in vsi javni prostori. V obrambo poslaništev so dospeli z ladij mornarji. V nevarnosti je bila pred vsem avstro-ogerska pošta in francosko poslaništvo. Vse te nemire in nečloveško klanje sta pa vojaštvo in mestna policija mirno gledali in se niti ganili niste da bi branili pred napadovalci. Orodajalnice so vse zaprte. Sedaj za hip so se sicer pomirili razdraženi Armenci in se podali vsak na svoje mesto, toda pravo klanje se je v tem trenutku tako rekoč še le začelo. Kakor naglo je uvidila mohamedanska druhal, da so potihnila strela in se razbile prve bombe, so se trumoma podali po mestnih ulicah, drli v armenske hiše ter morili in ropali, karkoli so dosegli. Njim so se pridružili vojaki in policija, ki so še le včeraj dobili povelje, naj naredo mir mej prebivalstvom. Skrb turških vojakov za mir in red je pa dovolj znana že iz prejšnjih dogodkov in si sedaj lahko predstavljamo njih počenjanje in pomirjenje. Povelje, zadušiti mirnim potom razburjenost mej prebivalstvom, pomeni pri njih ravno toliko, kakor pasti z vso silo proti kristijanom, in tisti se najbolj odlikuje, ki pobije največ žrtev.

Vihar na Dunaju. Nedavno se je pojavil na Dunaju strašen vihar, ki je povzročil mnogo škode na poslopih in nasadih. Neko 70letno gospo je ubila debela veja, kojo je odtrgal vihar raz drevo in tresčil v istem trenutku mimoideči ženski na glavo. Mnogo oseb ranila je raz strehe padajoča opeka. Tudi na okrasbah, prirejenih za vsprejem ruske carske dvojice, napravil je vihar škode katero so hitro popravili.

Nekoliko črtic o črnogorski princezinji Heleni. Sedaj, ko ves politički in nepolitiški svet govori o zaroki italijanskega prestolonaslednika princa Viktoria Emanuela s črnogorsko princezinjo Heleno, je umestno, da objavimo tu nekoliko črtic o morebitni bodoči kraljici Italije. Princezinja Helena, jedna prvih krasotic Evrope, prekoračila je svoje 23. leto; rojena bila je dne 8. januarja 1873. na Cetinju. Oče ji je, kakor znano, vladar Črnogore, knez Nikola Petrović Njeguš rojen leta 1841. mati pa princesinja Milena Vukotičeva, rojena leta 1847. Princezinja Helena je tretja hči črnogorskega kneza. Najstarejša sestra je princezinja Milica, poročena s Petron Nikolajevičem, velikim knezom ruskim, druga Stana, poročena z velikim vojvodo Leuchtenburškim. Razven teh dveh starejših poročenih sester pa ima princezinja Helena še šest mlajših bratov in sester, in sicer: Danila (prestolonaslednik), Anko, Mirka, Ksenijo, Vero in Petra. V črnogorski obitelji je torej šest hčer in troje sinov.

Koliko se popuši in ponoslja v Avstriji. L. 1894. se je v Avstriji pokadilo iz pip 226.821 metričnih centov tobaka, smodek 1188 milijonov in cigaret 93 milijonov. V nosove pa je šlo nič manj nego 15.581 centov rujavega praška. Najbolj pušijo Čehi

in Nižje-Avstriji, najmanj Dalmatinci in Bukovinci. Največ nosljajo Primorci, najmanj Moravani in Stajerci. L. 1894. so prodali smodek za 42.429.220 gld., iz cigaret pa je šlo tudi veliko milijonov v zrak. To so velikanske številke. Kaj bi neki počel naš finančni minister, ko bi mu vsi tobakarji in nosljači na jeden dan napovedali štrajk, ter sklenili, da tobaku za vedno dajo slovo? V državnih blagajnicah bi kmalu nastala velika suša. Zato se pa tobakarji lahko ponašajo, da so najboljši varuhi — države.

Nove vrste maščevanje. Neki mizar v Pizku na Češkem dobil je dne 26. t. m. škatljo po pošti. Odprši jo, švignil je — gad v mizarja. Le-ta imel je vendar toliko pričujočnosti duha, da je tresčil žival ob stroj, da je obležala v omotici. Strl ji je glavo. Sodi se, da je mizarju poslal gada neki vajenec (kojega je bil mizar spodil zaradi tatvine), hoté se na ta način maščevati na bivšem svojem mojstru.

Tovarna za ponarejanje bankovcev. V Tunisu so francoske oblasti po naključju zasledile skrivno tiskarno, kjer so izdelovali francoske bankovce na debelo. Zaplenili so nič manj nego 100.000 komadov gotovih bankovcev po 100 frankov. Par ponarejalaev so zaprli, večji del članov te „tovarniške zveze za ponarejanje denarja“ pa morajo oblasti še le zaslediti.

Iz oporoke . . . Moj zvesti Ivan dobi 2000 praznih steklenic, kojih vsebino je izpil, ko sem bil še živ.

Marljivost čebele. Čbelarji so izračunali, da 3.750.000 čbelam treba, da obiščejo 62.000 cvetov, predno naberejo pol kilograma medu. Zares: toljke marljivosti in vztrajnosti je ni v nobenem bitju, nego v čebeli.

Dijaki. ki so se ga preveč nalezli, srečajo razcapanega žida in takoj se zmenijo, ž njim se nekoliko pošaliti. „Dobro jutro, oče Abraham“, pravi prvi, „dobro jutro, oče Izak“, pravi drugi, „dobro jutro, oče Jakob“, pravi tretji. Žid opstoji, pa naglo odgovori: „Jaz nisem nikdo teh treh, gospodje, ampak jaz sem Saul, sin Kis-ov, ki je šel osle svojega očeta iskat — in glej, tu sem jih našel vse.“

Kako je to mogoče? Črevljarski učenc: „Mislite si, gospa, včeraj je moj mojster s petimi steklenicami piva po stopnicah padel in vendar ni nobene ubil.“ — Gospa: „Kako je pa to mogoče?“ — Črevljarski učenc: „Ja, pa morate vedeti, da jih je vže v želodcu imel.“

Tudi umetnik. A.: „Misli si, moj oče je zdaj tudi umetnik postal!“ — B.: „Tako, tega še nisem čul.“ — A.: „Da, kajti izdeluje zdaj na umeten način surovo maslo.“

Najstarejši avstrijski general, po službenih letih namreč, je vojni zapovednik v Bosni in Hercegovini fem. Ivan Baron Apel, rojen l. 1826. v Sikirevčah v Slavoniji. Ker se leta, v katerih je bila vojna, štejejo dvojno, in če je bil kdo težko ranjen, šteje jedno leto za deset, bode baron Appel tekom letošnjega leta praznoval 75 letnico svojega vojaškega službovanja. 70 let star mož, ki je služil vže 75 let. — to je vendar redek slučaj.

Mesto vsled opic — v nevarnosti. V mestu Nelore v Indiji se je iz vseh krajev okolice naselilo do 10.000 opic, ki so ljudem v veliko nadlogo. Mestni očetje so tedaj razpisali nagrado 1 rupije za vsako vjeto opico. Kadar jih kdo več nalovi, mora jih pet milj od mesta peljati in potem žive izpustiti, kajti Indijcem vera prepoveduje kako opico usmrtiti, tako da prebivalcem ne bode družega kazalo — nego mesto zapustiti, kjer bodo potem opice vladale.

Lasničarji na Fidži otokih igrajo precej veliko ulogo. Glavarji tistih otokov namreč jako skrbe za lepo urejene lase. Vsak izmej njih ima lastnega „frizerja“, ki nima drugega dela, kakor da skrbi, da so lasje njegovega gospoda v redu. Mora mu lase in brado mazati z raznimi dišavami, jih kodrati in zavijati na vse mogoče načine, kar vzame več ur na dan. Taki „fri-

zerji“ se smatrajo sveti in nedotakljivi; njih roke blagoslovi duhovnik; ž njimi ne smejo nič drugega opravljati; še celo jesti ne smejo ti sveti možje s svojimi rokami; vsak ima lastnega služabnika, ki mu nosi jedi v usta, kakor dveletnemu otroku. — Kakor se vidi, nečimurnost dobro plačuje svoje služabnike.

Listnica vredništva. G. dopisniku „Od nekoč“. Vaš dopis ni za javnost. Trpel bi vglad stanu, kateremu je ljudstvo dolžno spoštovanje. V takih zadevah ne kaže kakor obrniti se do t stih, ki edini morejo odpomoči. Saj se razumemo. Sicer pa — se priporočamo. — Tudi nekatere druge dopise smo radi preobilne tvarine morali odložiti za prihodnjo številko. — Č. g. J. F., prihodnjič. Potrpite!

Odgovorni vrednik in izdajatelj J. Marušič.
Tiska Hilarijanska tiskarna.

Prihodnja številka „Primorskega Lista“ izide dne 10. septembra.

Javna zahvala.

V nedeljo, dne 23. avgusta t. l. je priredila nižje podpisana družba izlet v Cerknjo na Primorskem. Vsprejem je bil slovesen in občno zanimanje za našo stvar nas je presenetilo! Gledé na vse drage bratske pojave zahvaljujemo tem potom preč. duhovščino, slavno čitalnico in spoštovano občinstvo v Cerknem toplo za vso storjeno ljubav, za prisrčni in slovesni vsprejem in sklenjeno bratsko zvezo med Čitalnico in našo Katoliško delavsko družbo!

Bog Vas živi, bratje!

Katoliška delavska družba

v Idriji, 26. avgusta 1896.

Za načelnštvo:

Jurij Mavrin, Ivan Brus,
prvi nač. namestnik. tajnik.

Javna zahvala.

Ker ni možno zahvaliti se osebno vsestranskim pojavom iskrenega sočutja ob smrti našega nepozabljivega brata, oziroma svaka, oziroma strica, čast. gospoda

Andreja Vuga,

vikarija v Ročinju,

izrekamo tem potom srčno zahvalo vsem tolažiteljem, vdeležencem pogreba, vsem p. n. pevcem, vsem bl. gosp. uradnikom iz Kanala, osobito pa vječastiti duhovščini, prihitevši od blizo in daleč izkazat ljubljenu mu rajnkemu slednjo čast.

Žalujoči ostali

Franc Vuga, brat; **Marija Vuga,** sestra;
Mica roj. Jug, svakinja; **Franc,** netjak.

Štev. 244

3—5

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil II. četrtleta t. j. mesecev

aprila, maja in junija 1895.

začne v

ponedeljek dne 7. septembra 1896.

ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavnice
in ž njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 5. avgusta 1896.

Dijake

sprejme na stanovanje inbrano z ugodnimi pogoji. Natančno se izve pri vpravništvu nunske ulice št. 10.